

PRAVILNIK

O HRANI ZA ŽIVOTINJE S POSEBNIM POTREBAMA

("Sl. glasnik RS", br. 53/2010)

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuju uslovi koje mora da ispuni hrana s posebnim namenama koja se koristi za ishranu životinja s posebnim potrebama (u daljem tekstu: hrana za životinje s posebnim potrebama), kao i način deklarisanja hrane za životinje s posebnim namenama.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *hraniva* jesu proizvodi biljnog ili životinjskog porekla u svom prirodnom obliku, u svežem ili prerađenom stanju, proizvodi koji potiču iz industrijske prerade, kao i organske i neorganske materije, koji se koriste pojedinačno ili u mešavini i mogu a ne moraju da sadrže aditive, a namenjeni su za oralnu ishranu životinja;
- 2) *smeša* jeste hrana za životinje koja nastaje mešavinom hraniva i može a ne mora da sadrži aditive, a koja je namenjena za oralnu ishranu životinja kao potpuna ili dopunska hrana za životinje;
- 3) *hrana za životinje s posebnim potrebama* jeste smeša, koja se zbog svog posebnog sastava ili načina proizvodnje jasno razlikuje od potpune ili dopunske hrane za životinje, kao i medicinirane hrane za životinje i koja je pripremljena sa namenom da ispuni posebne nutritivne potrebe životinja;
- 4) *posebno nutritivno dejstvo* jeste dejstvo na procese asimilacije, apsorpcije ili metabolizma pasa, mačaka ili domaćih životinja koji su privremeno ili trajno narušeni a kojim se postiže zadovoljavanje posebnih nutritivnih potreba tih životinja, tako da se ishranom ovom vrstom hrane za životinje njihovo stanje popravlja;
- 5) *osnovne nutritivne karakteristike* jesu skup osnovnih svojstava hraniva kojima se postiže posebno nutritivno dejstvo hrane za životinje s posebnim potrebama;
- 6) *uslovi u pogledu deklarisanja* jesu svi podaci (osnovne nutritivne karakteristike, vrsta ili kategorija životinja, podaci o deklarisanju, preporuka o dužini korišćenja i ostali zahtevi, uključujući i posebno nutritivno dejstvo) koji moraju da se unesu u deklaraciju hrane za životinje s posebnim potrebama.

Član 3

Hrana za životinje s posebnim potrebama može da se stavi u promet ako ispunjava uslove u pogledu posebnog nutritivnog dejstva i deklarisanja, kao i ako nema štetno dejstvo na zdravlje životinja ili ljudi i životnu sredinu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana, hrana za životinje s posebnim potrebama mora da ispunjava i uslove u pogledu dozvoljenih štetnih materija u hrani za životinje u skladu sa posebnim propisom.

Član 4

Uslovi koje mora da ispuni hrana za životinje s posebnim potrebama u pogledu posebnog nutritivnog dejstva i deklarisanja dati su u Tabeli.

Tabela

Uslovi u pogledu posebnog nutritivnog dejstva i deklarisanja hrane za životinje s posebnim potrebama

Posebno nutritivno dejstvo	Osnovne nutritivne karakteristike	Vrsta ili kategorija životinja	Podaci o deklarisanju	Preporuka o dužini korišćenja	Ostali zahtevi
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Pomoć radu bubrega u slučaju hronične bubrežne insuficijencije ⁽¹⁾	Nizak nivo fosfora kao i ograničen nivo proteina ali visoke biološke vrednosti koji je visokog kvaliteta	Psi i mačke	- Izvori proteina - kalcijum - fosfor - kalijum - natrijum - sadržaj esencijalnih masnih kiselina (ako je dodato)	Početno do šest meseci ⁽²⁾	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara". U uputstvu za upotrebu navesti: "Voda mora da bude stalno dostupna."
Otapanje struvitnog kamenca ⁽³⁾	Svojstvo zakiseljavanja mokraće, nizak nivo magnezijuma i ograničen nivo proteina ali visoke biološke vrednosti	Psi	- Izvori proteina - kalcijum - fosfor - natrijum - magnezijum - kalijum - hloridi - sumpor - supstance koje su zakiseljivači mokraće	Pet do 12 nedelja	U uputstvu za upotrebu navesti: "Voda mora da bude stalno dostupna." U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."

	Svojstvo zakiseljavanja mokraće i nizak nivo magnezijuma	Mačke	- Kalcijum - fosfor - natrijum - magnezijum - kalijum - hloridi - sumpor - ukupni taurin - supstance koje zakiseljavaj u mokraću		
Sprečavanje ponovnog nastajanja struvitnog kamenca ⁽³⁾	Svojstvo zakiseljavanja mokraće i umeren nivo magnezijuma	Psi i mačke	- Kalcijum - fosfor - natrijum - magnezijum - kalijum - hloridi - sumpor - supstance koje zakiseljavaj u mokraću	Do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Sprečavanje nastanka uratnih kamenaca	Nizak nivo purina, kao i nizak nivo proteina ali visoke biološke vrednosti	Psi i mačke	- Izvori proteina	Do šest meseci ili doživotno u slučajevima i reverzibilnog poremećaja metabolizma mokraćne kiseline	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Sprečavanje nastajanja oksalatnih kamenaca	Nizak nivo kalcijuma, nizak nivo D vitamina, kao i svojstvo mokraće da postane bazna	Psi i mačke	- Fosfor - kalcijum - natrijum - magnezijum - kalijum - hloridi - sumpor - ukupni D vitamin - hidroksi-prolin - supstance koje mokraću čine baznom	Do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Sprečavanje	Nizak nivo	Psi i	- Ukupne	Početno do	U deklaraciju

nastanka cistinskih kamenaca	proteina, umeren nivo aminokiselina koje sadrže sumpor, kao i postizanje bazne reakcije mokraće	mačke	tio-aminokiseline - natrijum - kalijum - hloridi - sumpor - supstance koje mokraću čine baznom	godinu dana	uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Smanjenje nepodnošljivosti na pojedine sastojke i hranljive materije ⁽⁴⁾	Odabrani izvori proteina i /ili odabrani izvori ugljenih hidrata	Psi i mačke	- Izvori proteina - sadržaj esencijalnih masnih kiselina (ako su dodate) - izvori ugljenih hidrata - sadržaj esencijalnih masnih kiselina (ako su dodate)	Tri do osam nedelja, a ako znaci nepodnošljivo sti nestanu, ova hrana za životinje može se koristiti neograničeno dugo	
Sprečavanje akutnih poremećaja resorpcije u crevima	Povećan nivo elektrolita i lako svarljivih sastojaka	Psi i mačke	- Lako svarljivi sastojci, a prema potrebi i način njihove prerade - natrijum - kalijum - izvori sluzi (ako su dodati)	Jedna do dve nedelje	U deklaraciju uneti: - "U toku trajanja i tokom oporavka od akutnog proliva." - "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Kompenzacija poremećaja varenja ⁽⁵⁾	Lako svarljivi sastojci, kao i nizak nivo masti	Psi i mačke	Lako svarljivi sastojci, a prema potrebi i način njihove prerade	Tri do 12 nedelja, a doživotno u slučaju hronične insuficijencije gušterače (pankreas)	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."

Pomoć radu srca u slučaju hronične srčane insuficijencije	Nizak nivo natrijuma, kao i povećan odnos kalijuma i natrijuma	Psi i mačke	- Natrijum - kalijum - magnezijum	Početno do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Regulacija snabdevanja glukozom (<i>Diabetes mellitus</i>)	Nizak nivo ugljenih hidrata koji brzo otpuštaju glukozu	Psi i mačke	- Izvori ugljenih hidrata - postupak prerade ugljenih hidrata ako su odgovarajuć i - skrob - ukupni šećer - fruktoza (ako je dodata) - sadržaj esencijalnih masnih kiselina (ako su dodate) - izvor kratko i srednje lančanih masnih kiselina (ako su dodate)	Početno do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Potporna funkcija jetre u slučaju hronične insuficijencije jetre	Proteini visoke biološke vrednosti, umerena količina proteina, visok nivo esencijalnih masnih kiselina, kao i visok nivo lako svarljivih ugljenih hidrata	Psi	- Izvor proteina - sadržaj esencijalnih masnih kiselina - lako svarljivi ugljenih hidrata, a prema potrebi i način njihove prerade	Početno do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara." U uputstvu za upotrebu navesti: "Voda mora da bude

			- natrijum - ukupni bakar		stalno dostupna."
	proteini visoke biološke vrednosti, umerena količina proteina, visok nivo esencijalnih masnih kiselina	Mačke	- Izvor proteina - sadržaj esencijalnih masnih kiselina - natrijum - ukupni bakar	Početno do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporuka je da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara." U uputstvu za upotrebu navesti: "Voda mora da bude stalno dostupna."
Regulacija metabolizma masti u slučaju hiperlipidemije	Nizak nivo masti i visok nivo esencijalnih masnih kiselina	Psi i mačke	- Sadržaj esencijalnih masnih kiselina, - sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodate)	Početno do dva meseca	U deklaraciju uneti: "Preporuka je da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Smanjenje nivoa bakra u jetri	Nizak nivo bakra	Psi	- Ukupni bakar	Početno do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Smanjenje prekomerne telesne mase	Nizak nivo energije	Psi i mačke	Energetska vrednost	Do postizanja željene telesne mase	U uputstvu za upotrebu navesti preporuku za odgovarajući dnevni unos hrane.
Uspostavljanje nutritivne ravnoteže, oporavak ⁽⁶⁾	Visok nivo energije, visoka koncentracija esencijalnih i visoko svarljivih hranljivih	Psi i mačke	- Visoko svarljivi sastojci, a prema potrebi način njihove prerade	Do oporavka	Ako se hrana daje sondom u deklaraciju uneti: "Davati pod nadzorom veterinara."

	materija		- energetska vrednost - sadržaj n- 3 i n-6 masnih kiselina (ako su dodate)		
Regulisanje funkcija kože u slučaju dermatoze ili prekomernog gubitka dlake	Visok nivo esencijalnih masnih kiselina	Psi i mačke	- Sadržaj esencijalnih masnih kiselina	Do dva meseca	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara."
Smanjenje rizika pojave mlečne groznice	Nizak nivo kalcijuma i/ili nizak odnos katjona/anjon a ili visok nivo zeolita (sintetički natrijum aluminijum silikat) ili visok nivo kalcijuma u obliku visoko svarljivih kalcijumovih soli	Mlečne krave	- Kalcijum - fosfor - magnezijum - Kalcijum - fosfor - natrijum - kalijum - hloridi - sumpor Sadržaj sintetičkog natrijum aluminijum silikata Ukupan sadržaj kalcijuma, - izvori kalcijuma - količina iz pojedinih izvora	Jedna do četiri nedelje pre telenja Jedna do četiri nedelje pre telenja Dve nedelje pre telenja Početi sa prvim znacima telenja do dva dana nakon telenja	U uputstvu o načinu upotrebe navesti: "Prestati hraniti nakon telenja." U uputstvu o načinu upotrebe navesti: "Prestati hraniti nakon telenja." U uputstvu o načinu upotrebe navesti: - "Restrikcija unosna hrane na dnevnom nivou trebalo bi da bude smanjena do 500 g natrijum aluminijum silikata po životinji." - "Prestati hraniti nakon telenja." U deklaraciju

					uneti: - instrukciju za upotrebu odnosno broj aplikacija i vreme pre i posle telenja; - "Preporučuje se da se pre upotrebe zatraži mišljenje nutricioniste."
Smanjenje rizika od pojave ketoze ⁽⁷⁾ (8)	Sastojci koji daju glukogene izvore energije	Mlečne krave i ovce	- Sastojci koji služe kao izvor energije bogati prekurzorima glukoze - propan-1,2-diol (ako je dodat kao prekurzor glukoze) - glicerol (ako je dodat kao prekurzor glukoze)	Tri do šest nedelja nakon telenja ⁽⁹⁾ Poslednjih šest nedelja pre telenja i prve tri nedelje posle jagnjenja ⁽¹⁰⁾	
Smanjenje rizika od pojave pašne tetanije (hipomagnezijemija)	Visok nivo magnezijuma, lako svarljivi ugljenohidrati, umeren nivo proteina i nizak nivo kalijuma	Preživari	- Skrob - ukupni šećeri - magnezijum - natrijum - kalijum	Tri do deset nedelja tokom razdoblja brzog rasta trava	U uputstvu o načinu upotrebe navesti kako se upotrebljava ta hrana ako se balansira dnevni obrok u pogledu celuloze i lako dostupnih izvora energije. U deklaraciju uneti: "Naročito za priplodne ovce u laktaciji", ako se koristi kao

					hrana za ovce.
Smanjivanje rizika od pojave acidoze	Nizak nivo brzo fermentirajućih ugljenih hidrata i visoki puferski kapacitet	Preživari	- Skrob - ukupni šećeri	Najviše dva meseca ⁽¹¹⁾	U uputstvu o načinu upotrebe navesti kako se upotrebljava ta hrana ako se balansira dnevni obrok u pogledu celuloze i brzo fermentirajućih izvora ugljenih hidrata. U deklaraciju uneti: "Naročito za visoko mlečne krave", ako se koristi kao hrana za mlečne krave. U deklaraciju uneti: "Naročito za intenzivnu ishranu preživara" ⁽¹²⁾ , ako se koristi kao hrana za preživare u tovu.
Očuvanje ravnoteže vode i elektrolita	Pretežno elektroliti i lako rastopljivi ugljeni hidrati	Telad prasad jagnjad jarad ždrebad	- Izvor ugljenih hidrata - natrijum - kalijum - hloridi	Jedan do sedam dana (jedan do tri dana u slučaju isključive ishrane ovom hranom za životinje)	U deklaraciju uneti: - "U slučaju opasnosti od pojave i tokom trajanja oporavka od poremećaja varenja (proliva)." - "Preporučuje se da se pre

					upotrebe zatraži savet veterinara."
Smanjenje rizika od pojave mokraćnih kamenaca	Nizak nivo fosfora i magnezijuma i zakiseljivanje mokraće	Preživari	- Kalcijum - fosfor - natrijum - magnezijum - kalijum - hloridi - sumpor - supstance koje zakiseljavaj u mokraću	Do šest nedelja	U deklaraciju uneti: "Naročito za intenzivnu ishranu mladih životinja." U uputstvu o načinu upotrebe navesti: "Voda mora da bude stalno dostupna."
Smanjenje reakcije na stres	Visok nivo magnezijuma i/ili Lako svarljivi sastojci	Svinje	- Magnezijum - Lako svarljivi sastojci, a prema potrebi i način njihove prerade - Sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodate)	Jedan do sedam dana	U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada se preporučuje upotreba te hrane.
Uspostavljanje fiziološkog varenja	Nizak puferski kapacitet i lako svarljivi sastojci	Prasad	- Lako svarljivi sastojci, a prema potrebi i način njihove prerade - puferski kapacitet - izvor adstrigenata (ako su dodati) - izvor sluzi (ako je dodata)	Dve do četiri nedelje	U deklaraciju uneti: "U slučaju opasnosti od pojave i tokom trajanja oporavka od poremećaja varenja (proliva)."

	Lako svarljive sirovine	Svinje	- Lako svarljivi sastojci, a prema potrebi i način njihove prerade - izvor adstrigenata (ako su dodati) - izvori sluzi (ako je dodata)		
Smanjenje opasnosti od pojave zatvora	Supstance koje podstiču motilitet creva	Krmače	- Supstance koje podstiču motilitet creva	10 do 14 dana pre prašenja kao i 10 do 14 dana posle prašenja	
Smanjenje opasnosti od sindroma masne jetre	Nizak nivo energije uz visok udeo metaboličke energije iz lipida, kao i visok nivo polinezasićenih masnih kiselina	Nosilje	- Energetska vrednost (izračunata prema EC metodu) - udeo metaboličke energije iz lipida - sadržaj polinezasićenih masnih kiselina	Do 12 nedelja	
Poremećaj varenja	Nizak nivo zasićenih masnih kiselina i visok nivo vitamina topivih u mastima	Živina osim gusaka i golubovi	Procenat zasićenih masnih kiselina u odnosu na ukupne masne kiseline, - ukupni vitamin A - ukupni vitamin D - ukupni vitamin K	U toku prve dve nedelje nakon izleganja	
Uravnoteženje hranljivih supstanci prilikom konačnog	Ugljeni hidrati, proteini i masti visoke	Kopitari ³⁾	Izvor predcekalno visoko svarljivih	Početno do šest meseci	U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada

<p>zmanjenja funkcije tankog creva (kompenzacija hronične insuficijencije tankih creva)</p>	<p>predcekalne svarljivosti</p>		<p>ugljenih hidrata, proteina i masti, a prema potrebi i način njihove prerade</p>		<p>se preporučuje upotreba te hrane, način na koji se daje, a naročito da se dnevno daje u većem broju manjih obroka.</p> <p>U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe zatraži savet veterinara."</p>
<p>Uravnoteženje hranljivih supstanci prilikom smanjenja funkcije debelog creva (kompenzacija hronične insuficijencije debelog creva)</p>	<p>Lako svarljiva vlakna celuloze</p>	<p>Kopitari</p>	<p>- Izvori celuloze - sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodate)</p>	<p>Početno do šest meseci</p>	<p>U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada se preporučuje upotreba te hrane i način na koji se daje.</p> <p>U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara".</p>
<p>Smanjenje reakcije na stres</p>	<p>Lako svarljive sirovine</p>	<p>Kopitari</p>	<p>- Magnezijum - lako svarljive sirovine, a prema potrebi i način njihove prerade - sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodate)</p>	<p>Dve do četiri nedelje</p>	<p>U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada se preporučuje upotreba te hrane.</p>

<p>Nadoknada elektrolita u slučaju njihovog gubitka pojačanim znojenjem</p>	<p>Pretežno elektroliti i lako resorptivni ugljeni hidrati</p>	<p>Kopitari</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kalcijum - natrijum - magnezijum - kalijum - hloridi - glukoza 	<p>Jedan do tri dana</p>	<p>U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada se preporučuje upotreba te hrane. Kada ova hrana za životinje čini značajan udeo dnevnog obroka, mora biti pripremljeno uputstvo o načinu promene obroka.</p> <p>Navesti u uputstvu o načinu upotrebe: "Voda mora da bude stalno dostupna."</p>
<p>Uspostavljanje nutritivne ravnoteže, oporavak</p>	<p>Visok nivo esencijalnih hranljivih materija i visoko svarljivih sastojaka</p>	<p>Kopitari</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lako svarljivi sastojci, a prema potrebi i način njihove prerade - sadržaj n-3 i n-6 masnih kiselina (ako su dodate) 	<p>Do postizanja oporavka</p>	<p>U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada se preporučuje upotreba te hrane.</p> <p>Ako se hrana daje sondom, u deklaraciju uneti: "Davati pod nadzorom veterinara."</p>
<p>Potporna funkciji jetre u slučaju hronične insuficijencije jetre</p>	<p>Nizak nivo proteina koje moraju biti visoke biološke vrednosti, kao i visoko svarljivi</p>	<p>Kopitari</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izvori proteina i celuloze - visoko svarljivi ugljeni hidrati, a prema 	<p>Početno do šest meseci</p>	<p>U uputstvu o načinu upotrebe navesti kada se preporučuje upotreba te hrane, način</p>

	ugljeni hidrati		potrebi i način njihove prerade - metionin - holin - sadržaj n-3 masnih kiselina (ako su dodate)		na koji se daje, a naročito da se dnevno daje u većem broju manjih obroka. U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara".
Potpora radu bubrega u slučaju hronične bubrežne insuficijencije	Nizak nivo fosfora, kao i nizak nivo proteina ali visoke biološke vrednosti	Kopitari	- Izvor proteina - kalcijum - fosfor - kalijum - magnezijum - natrijum	Početno do šest meseci	U deklaraciju uneti: "Preporučuje se da se pre upotrebe ili produženja korišćenja zatraži savet veterinara" Navesti u uputstvu o načinu upotrebe: "Voda mora da bude stalno dostupna."

⁽¹⁾ Prema potrebi, proizvođač može da preporuči upotrebu kod privremene insuficijencije bubrega.

⁽²⁾ Kada se hrana za životinje s posebnim potrebama upotrebljava kod privremene insuficijencije bubrega, preporuka o dužini korišćenja je dve do četiri nedelje.

⁽³⁾ Ako se hrana za životinje s posebnim potrebama koristi u ishrani mačaka proizvođač može da preporuči upotrebu kod bolesti donjeg urinarnog trakta mačaka ili urološkog sindroma mačaka (U.S.M.).

⁽⁴⁾ Umesto reči: "pojedine sastojke i hranljive materije", mogu da se navedu tačno određene nepodnošljivosti.

⁽⁵⁾ Proizvođač može da dopuni upotrebu kod egzokrine insuficijencije gušterače (pankreas).

⁽⁶⁾ Ako se hrana za životinje s posebnim potrebama koristi u ishrani mačaka, proizvođač može da preporuči upotrebu kod jetrene lipidoze mačaka.

⁽⁷⁾ Termin: "ketoza" može da se zameni terminom: "acetonemija".

⁽⁸⁾ Prema potrebi, proizvođač može da preporuči upotrebu u slučaju oporavka od ketoze.

⁽⁹⁾ Kada se hrana za životinje s posebnim namenama koristi u ishrani mlečnih krava.

⁽¹⁰⁾ Kada se hrana za životinje s posebnim namenama koristi u ishrani ovaca.

⁽¹¹⁾ *Kada se hrana za životinje s posebnim namenama koristi u ishrani mlečnih krava preporuka o dužini korišćenja je najviše do dva meseca od početka laktacije.*

⁽¹²⁾ *Navesti vrstu ili kategoriju preživara.*

⁽¹³⁾ *Ako se hrana za životinje s posebnim namenama koristi u ishrani starih životinja (hrana sa lako svarljivim sirovinama), obavezno se pored vrste ili kategorije životinje, stavlja napomena: "za stare životinje".*

Član 5

Hrana za životinje s posebnim potrebama deklarise se na način propisan ovim pravilnikom i u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje deklarisanje hrane za životinje i deklarisanje hrane za kućne ljubimce.

Kada je u Tabeli kolona 2, navedeno više od jednog skupa osnovnih nutritivnih karakteristika koje su označene rečima i/ili, za postizanje istog posebnog nutritivnog dejstva proizvođač može da koristi jedan ili sve skupove osnovnih nutritivnih karakteristika da bi postigao posebno nutritivno dejstvo koje je navedeno u Tabeli kolona 1.

U zavisnosti od skupova osnovnih nutritivnih karakteristika proizvođač mora da ispuni posebne uslove za deklarisanje navedene u Tabeli kolona 4.

Kada su u Tabeli kol. 2. i 4. navedeni aditivi, ti aditivi moraju da budu odobreni za upotrebu u skladu sa posebnim propisom.

Ako se u Tabeli kolona 4. zahteva izvor sastojaka i analitički sastav, proizvođač mora da sačini preciznu deklaraciju sa podacima navedenim u toj koloni na osnovu kojih može da se utvrdi da li hrana za životinje s posebnim potrebama odgovara osnovnim nutritivnim karakteristikama te hrane.

Ako je u skladu sa Tabelom kolona 4. neophodno u deklaraciju uneti supstancu, koja je istovremeno i aditiv, a navedena je reč: "ukupno", podaci o supstanci (aditivu) uneti u deklaraciju moraju da se odnose na ukupnu količinu navedene supstance koja je prirodno prisutna u hranivima, kao i na količinu koja je u vidu aditiva dodata u hranu za životinje s posebnim potrebama.

Ako su u Tabeli kolona 4. navedene reči: "ako je dodato", u deklaraciju mora da se unese sastojak ili aditiv koji je dodat ili mu je povećana količina da bi se postiglo posebno nutritivno dejstvo.

Analitički sastav koji se odnosi na sastojke i aditive navedene u Tabeli kolona 4, mora da bude unet u deklaraciju količinski (kvantitativno).

Preporuka o dužini korišćenja koja je navedena u Tabeli kolona 5. označava vremenski period u kome posebno nutritivno dejstvo može normalno da se postigne. Proizvođači mogu da navedu precizniji vremenski period korišćenja, ali samo u okviru vremenskog perioda navedenog u Tabeli kolona 5.

Ako je hrana za životinje s posebnim potrebama predviđena za više posebnih nutritivnih dejstava navedenih u Tabeli kolona 1, ona mora da zadovolji svaki uslov koji se odnosi na ta posebna nutritivna dejstva.

Ako je hrana za životinje s posebnim potrebama proizvedena kao dopunska smeša, proizvođač u deklaraciji unosi uputstvo za pripremu dnevnog obroka sa tom hranom.

Član 6

U deklaraciju hrane za životinje s posebnim potrebama:

- 1) posle trgovačkog imena, kod naziva hrane za životinje s posebnim potrebama unosi se oznaka: "dijetetska", navodi vrsta ili kategorija životinje na koju se ta hrana odnosi, kao i posebno nutritivno dejstvo te hrane;
- 2) u delu koji se odnosi na način upotrebe unose se precizna uputstva za pravilnu upotrebu, a naročito naglašava posebno nutritivno dejstvo te hrane na vrstu ili kategoriju životinje odnosno deo tela ili organ životinje;
- 3) u delu koji se odnosi na druge podatke od značaja za proizvodnju unose se osnovne nutritivne karakteristike te hrane;
- 4) u delu koji se odnosi na sirovine upotrebljene u proizvodnji odnosno u delu koji se odnosi na garantovane analize unose se analitičke vrednosti iz Tabele kolona 4. kojima se postiže odgovarajuće nutritivno dejstvo;
- 5) u delu koji se odnosi na način upotrebe, unosi se preporuka o dužini korišćenja i ostali zahtevi (ako postoje), a posebno naznaka: "Preporučuje se da se pre upotrebe zatraži savet stručnog lica.", ako ona postoji kao uslov u Tabeli kolona 6.

Kada je odredbama čl. 4. i 5. ovog pravilnika propisano da se u deklaraciju hrane za životinje s posebnim potrebama unose određeni podaci onda se, pored podataka iz stava 1. ovog člana, i ti podaci unose na određeno mesto u deklaraciju u skladu sa posebnim propisom.

Član 7

Kod hrane za životinje s posebnim potrebama može da se istakne prisutnost supstanci i/ili odobrenih aditiva koji daju posebnu važnost ili specifičnost toj hrani (osim kod hrane za životinje s posebnim potrebama koja se koristi u ishrani pasa i mačaka) tako što se u deklaraciju unosi minimalan ili maksimalan udeo tih supstanci i/ili odobrenih aditiva.

Kod hrane za životinje s posebnim potrebama može da se istakne da neka supstanca i/ili odobreni aditiv nisu prisutni u toj hrani (osim kod hrane za životinje s posebnim namenama koja se koristi za ishranu pasa i mačak) tako što se u deklaraciju unosi taj podatak, čime se ističe važnost ili specifičnost te hrane.

Kod hrane za životinje s posebnim potrebama može da se istakne prisustvo ili nizak nivo jednog ili više analitičkih sastojaka koji su bitni jer daju posebnu važnost toj hrani tako što se u deklaraciju u procentima unosi njihov minimalan ili maksimalan udeo.

U deklaraciju hrane za životinje s posebnim namenama mogu da se unesu specifična patološka stanja iz Tabele kolona 1.

Za deklarisanje, odnosno označavanje hrane za životinje s posebnim namenama koristi se isključivo oznaka: "dijetetska" i nije dopušteno korišćenje drugih opisnih oznaka.

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".